

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 12 0 U 002668 12 Uvp
Banja Luka, 20.2.2013. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija: Smiljane Mrše kao predsjednika vijeća, Zlatka Kulenovića i Edine Čupeljić kao članova vijeća, uz učešće Margarete Nikić kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi SUR NOR V. (u daljem tekstu: tužilac) protiv rješenja Ministarstva ... RS, Odbora za ... broj 06.05/II-450-775/11 od 15.9.2011. godine (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu prinudne naplate novčane kazne i troškova prekršajnog postupka, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Bijeljini broj 12 0 U 002668 11 U od 28.12.2011. godine, u nejavnoj sjednici održanoj dana 20.2.2013. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se usvaja, presuda Okružnog suda u Bijeljini broj 12 0 U 002668 11 U od 28.12.2011. godine se preinačava, tako što se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom je odbijena tužba izjavljena protiv osporenog akta tuženog, bliže navedenog u uvodu ove presude, kojim je odbijena žalba tužioca protiv rješenja prvostepenog organa, PC Z. broj 06/1.06/0702/3-457/1.1-768/11 od 17.5.2011. godine. Tim prvostepenim rješenjem, određena je prinudna naplata neplaćene novčane kazne u iznosu od 200,00 KM, kojom je tužilac kažnjen preinačenim rješenjem Komisije za ... istog prvostepenog organa, od 21.6.2002. godine, kao i troškova prekršajnog postupka, troškova postupka prinudne naplate te zatezne kamate na ove iznose, u sveukupnom iznosu od 350,00 KM. Prinudna naplata je određena prenosom sa bankovnog računa tužioca, uz upozorenje da žalba ne odlaže izvršenje toga rješenja. Prema obrazloženju prvostepenog akta, rješenje je doneseno na temelju odredbe člana 61. stav 4. Zakona o Poreskoj upravi („Službeni glasnik RS“ broj 112/07-Prečišćeni tekst, 22/08 i 34/09, u daljem tekstu: ZPU), jer tužilac nije platio izrečenu novčanu kaznu.

Tuženi je odbio žalbu tužioca, prihvatajući razloge obrazloženja prvostepenog rješenja kao valjane, dodajući da se u izvršnom postupku ne može pobijati pravilnost rješenja koje se izvršava.

Razlozima obrazloženja pobijane presude, ovako dati razlozi prvostepenog i osporenog akta su takođe prihvaćeni kao valjani, usljed čega je tužba odbijena kao neosnovana.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), od 31.12.2011. godine, tužilac osporava zakonitost te presude zbog povrede zakona, navodeći da se rješenje o prinudnoj naplati nije moglo donijeti po proteku od 8 godina od donošenja rješenja o prekršaju. Iz razloga zahtjeva slijedi da predlaže da se on uvaži, pobijana presuda preinači i poništi osporeni akt.

U odgovoru na zahtjev tuženi je ostao kod razloga datih u obrazloženju osporenog akta, smatrajući da je pobijana presuda pravilna i zakonito donijeta. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, te spise predmeta upravnog spora i upravnog postupka, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05, u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Predmet ovog upravnog postupka je prinudna naplata novčane kazne koja je izrečena zbog prekršaja počinjenog u smislu odredbe člana 102. ZPU i člana 10. Pravilnika o identifikaciji i registraciji poreskih obveznika („Službeni glasnik RS“ broj 10/02), usljed propusta tužioca da u propisanom roku podnese prijavu za registraciju, čime je propustio da blagovremeno ishodi JIB uvjerenje. Tužilac je kažnjen sa 200,00 KM novčane kazne, kako to proizlazi iz rješenja Okružnog suda Bijeljina broj Pžp-753/02 od 26.9.2002. godine, kojim je u odluci o kazni preinačeno rješenje prvostepenog prekršajnog organa, Komisije za. ..., PC Z., naprijed navedenog broja i datuma, a kojim je bio kažnjen sa 1.000,00 KM novčane kazne. Iz podataka iz spisa predmeta slijedi da tužilac nije dobrovoljno platio izrečenu novčanu kaznu.

Odredbom člana 101. Zakona o prekršajima Republike Srpske („Službeni glasnik RS“ broj 34/06, 1/09, 29/10, u daljem tekstu: ZP) je propisano da se prekršajni postupak iz oblasti poreza vodi u skladu sa ZP. Prema odredbi člana 102. ZPU, lice koje na bilo koji način prekrši postupak registrovanja kod PU, kazniće se novčanom kaznom od najmanje 1.000,00 KM. Prema ostalim odredbama ZPU o prekršajima i kaznama, u dijelu kojim se propisuje iznos novčane kazne za određeni prekršaj, maksimalni iznos novčane kazne je 17.000,00 KM.

Obzirom da je tužilac pravosnažno kažnjen za prekršaj, te cijeneći da nije dobrovoljno platio izrečenu novčanu kaznu, postupak prinudne naplate izrečene novčane kazne sprovodi PU RS temeljem odredbe člana 81. ZP, jer je riječ o kazni izrečenoj u prekršajnom postupku, sprovedenom po odredbama ZP. Stavom 3. te odredbe ZP je propisano da ako se utvrdi da kažnjeni izbjegava da plati novčanu kaznu, ovlašćeni organ ili sud mogu zatražiti od PU RS da primijeni postupak prinudne naplate koji je određen u Poglavlju X ZPU za bilo koji iznos evidentiran u Registru novčanih kazni, na isti način na koji je ovlašćena za naplatu poreskih obaveza, bez potrebe da kažnjenom uruči nalog za plaćanje. Poglavljem X ZPU je propisan postupak prinudne naplate i njime se propisuju mjere prinudne naplate, posljedice prinudne naplate - uvećanje glavne obaveze za 10% na ime posebne takse i kamata (član 66.), te obustava postupka, zakonska hipoteka, obustava transakcija preko računa, naplata iz novčanih sredstava i druge mjere, koje nisu relevantne za rješenje ove upravne stvari. Odredbe iz Poglavlja X ZPU ne sadrže odredbe o rokovima prinudne naplate.

Po ocjeni ovog suda, kazna izrečena u prekršajnom postupku ne spada pod pojam poreza, definisanog odredbom člana 4. ZPU, jer to nije plaćanje budžetu koje se mora izvršiti po poreskim zakonima, zakonima o doprinosima i zakonima o taksama, već jednokratna nepovratna obaveza koja se uplaćuje u budžet, ali ne kao plaćanje po navedenim zakonima, već kao sankcija za počinjeni prekršaj.

Izvršenje prekršajne sankcije sprovodi PU RS, primjenom mjera prinudne naplate iz Poglavlja X ZPU, vodeći računa o rokovima zastarjelosti izvršenja kazne definisanim odredbama ZP a ne primjenom odredaba člana 94. ZPU (rokovi za naplatu obaveza). Dakle, tuženi i njegov prvostepeni organ su bili dužni pokrenuti i provesti postupak prinudne naplate unutar rokova propisanih odredbama ZP, a ne odredbama ZPU.

Prema odredbi člana 30. stav 1. ZP, zastarjelost izvršenja novčane kazne počinje od dana pravosnažnosti rješenja kojim je kazna izrečena. Zastarjelost se prekida svakom radnjom nadležnog organa za postupak, odnosno za izvršenje, preduzetom radi gonjenja učinioca prekršaja, odnosno izvršenja kazne i zaštitne mjere (stav 2.). Svakim prekidom zastarijevanje počinje ponovo teći, ali bez obzira na prekide, zastarjelost u svakom slučaju nastaje kada protekne dva puta onoliko vremena koliko je predviđeno u članovima 28. i 29. tog zakona (stav 3.). Dakle, stavom 3. člana 30. ZP je propisan rok apsolutne zastarjelosti izvršenja novčane kazne, čijim protekom se izvršenje kazne ne može sprovesti ni pod kojim uslovima. S obzirom na raspon propisane kazne za prekršaj koji je tužilac počinio, to u smislu odredbe člana 28. stav 1. tačka (b) ZP zastarjelost pokretanja i vođenja prekršajnog postupka nastupa po proteku od 2 (dvije) godine od dana izvršenja prekršaja, a s obzirom na sadržaj odredbe člana 30. stav 3. istog zakona- izvršenje novčane kazne nastupa za četiri godine, računajući od dana pravosnažnosti rješenja o prekršaju. Cijeneći da je rješenje o prekršaju postalo pravosnažno dana 04.11.2002. godine, kako to proizlazi iz potvrde (klauzule) pravosnažnosti naznačene na drugostepenom rješenju Okružnog suda Bijeljina, slijedi da je apsolutna zastarjelost izvršenja izrečene kazne nastupila 04.11.2006. godine.

Kako je prvostepeno rješenje o prinudnoj naplati donijeto dana 17.5.2011. godine, slijedi da je donijeto 4,5 (četiri ipo) godine po nastupanju apsolutne zastarjelosti izvršenja prekršajne sankcije. Valja naglasiti da zastarjelost izvršenja prekršajne sankcije spada u domen materijalnog prava, o čemu su upravni organi, ali i sudovi u upravnom sporu dužni da vode računa po službenoj dužnosti. Otuda, po ocjeni ovog suda, osporeni akt je donijet uz povredu materijalnog propisa na štetu tužioca, pa pobijanom presudom on nije mogao biti održan na snazi.

Kod takvog stanja stvari, ovaj sud nalazi da je pobijanom presudom ostvaren razlog povrede zakona iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se otuda zahtjev tužioca usvaja, pobijana presuda preinačava na osnovu odredbe člana 40. stav 1. i 2. ZUS, tako da se na osnovu odredbe člana 31. stav 2. u vezi sa članom 10. tačka 2. istog zakona tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Zapisničar
Margareta Nikić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice

